

17. sep. 1830

FAKTA

Dato:

17. sep. 1830

Sidetal:

Dagbog A, side 93 verso – 95 recto

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 2923, 4°

Omtalte personer:

Christian Frederik Arbo

Lovise Arbo, f. Irgens

Bernt Anker Collett

Elisabeth Christine Collett

Peter Collett

Peter Collett

Eilertine Severine Collett, f. Bendeke

Poul Steenstrup

Trykt udgave:

Georg Nygaard: "Maleren Martinus

Rørbyes Rejsedagbog 1830",

København 1930, s. 117-119

TRANSSKRIFTION

Den 17de Sept.

forlod jeg endelig Budskerud efter at jeg først havde sagt den heele Familie, paa Fruen¹ nær der ikke befandt sig ganske vel, farvel, og ønsket den et mere fornøiet Liv end det de undertiden havde ført da jeg var tilstede og hvortil da Assesoren² ene havde været Aarsag. Ogsaa han var ved Afskeden saa venlig som det var ham mulig og indbød mig til atter •94 recto• at besøge ham hvis jeg kom til Norge, da han vilde love at vi da bedre skulde gjenemsee Bogcassen[?] hvoraf jeg allerede nu var tilstrækkelig mæt, det var saaledes ikke det meest tillokkende Løfte naar han vilde indbyde mig til sig og jeg havde hellere hørt at han havde sagt mig at han slet ikke skulde bekymre sig om mig naar jeg kom igjen. Med Lise³ var Afskeden ganske kort da hun var en Smule rørt og tængte formodentlig paa hvormeget der kunde forandre sig inden at vi igjen saaes. Efter at alt dette var forbi, steeg jeg op paa Kjærren der var tilpakket saaledes at jeg neppe fik Plads med mine Been, og kjørte afsted i godt Veir. Det var imidlertid blodt en meget kort Frist; thi da jeg paa Hasselværk havde før min Afreise hilset paa P Collett⁴ og hans Kone,⁵ begyndte det allerede da jeg der steeg paa Vognen, at regne og det tog siden i den Grad til at jeg blev vaad omendskjøndt jeg gjorde mig all Umage for at beskytte mig under Parapluien. En næsten bestandig Torden og Lynild vedvarede tilligemed Regnen næsten lige til jeg naaede Guldskovens hvor jeg steeg af for at hvile og tillige hilse paa den gl: Madame Arbo⁶ og hendes Søn.⁷ Jeg forblev der til Middag og blev i den Tid ivrig converseret især af den Gamle, der havde meget at fortælle om Arbo⁸ og om den Tid hun som hun sagde, var i Rosenkrantz'es Vold [overstreget: hvorpaa] paa Borregaard,⁹ og det lod til at Konen endnu tænkte herpaa med Fornøjelse. Efter Middag kjørte jeg igjen afsted igjennem Drammen hvor jeg af Karlen •94 verso• lod mig nøie underrette om Alt som jeg havde glemt Byen betræffende, og efter at vi havde humplet op igjennem Byen og de yderst slette Veie paa den anden Side, kjørte jeg endelig igjen opad Paradiisbakkerne hvor jeg nu ikke heller havde været siden jeg var Barn og som jeg nu fandt som alt andet i og omkring Drammen havde antaget et ganske andet Udseende og var bleven mindre. Nu var jeg dog saa heldig at Veiret var blevet bedre og jeg morede mig saaledes meget ved at betragte de smukke Udsigter og læsse de naragtige Navne paa Veistolperne hvoraf jeg blot vil anføre en Kraft-Enken, Ryppe-Enken, Røn-Lars, Clemens-Dalen og mange andre som jeg i den Skynding ikke kunde faae læst. Marmorbruddet ved Gillebek¹⁰ laae efter Anseelse næsten ganske stille uden at jeg opdagede nogen Arbeider og det forekom mig ogsaa herved at de marmor Steene jeg før her havde seet slængte omkring Alle vare formindskede betydelig og ikke meere havde det Storheds Præg. I Ravnsborg maatte jeg afskedige min Karl fra Budskerud da hans Hest ikke kunde trække os længere uden at have

udhvilet et Par Timer, og jeg blev da her for sidste Gang for denne Gang i Norge pakket paa en Skyds Karriol hvori man sagde mig jeg skulde kjøre fortræffelig til Byen. Jeg traf her paa Skiften en Assessor Stenstrup¹¹ fra Kongsberg, som fortalte mig en heel Deel om hans og mine Forældre og om ældre Tider. Manden var meget høflig men da jeg ellers ikke havde synderlig Kjendskab til ham •95 recto• gjorde jeg det her temelig kort og rullede afsted med en Skydsgut til Christiania. Da det nu imidlertid var bleven mørk kunde jeg ikke mere saa bestemt skjældne Gjenstandene paa Siderne af Veien, og ganske besynderlig erindrede jeg nu alt fra min Barndom, hvorledes jeg ofte her havde kjørt med Fader netop paa samme Tid af Dagen hvilket især blev mig paafaldende da jeg passerede forbie Sandvigen¹² hvor man kommer ganske nær ned til Stranden, og endnu tydeligere blev alt mig, da jeg kom til Lysager og Vækkerøe hvor man nu havde tænt Lys paa flere Steder, hvilket netop var Tilfældet paa de Tider naar vi kom fra Drammen, og som da altid opvagte en vis glad Følelse hos mig naar jeg paa Mærkerne saa at vi nærmede os Byen hvor da altid et behageligt Ophold ventede mig. Denne Gang kjørte jeg rigtignok uden Fader Veien og det forekom mig mange Gange voveligt af mig at begive mig derhen uden hans Beskyttelse og Veiledning; hvor besynderlig forvexlede jeg ikke i disse Timer Barndommen med det Nuværende. Ved min Ankomst til Christiania tog jeg ind i Bærent's¹³ Logie hvorom han før sin Afreise havde gjort Aftale med sin Værtinde, og jeg befandt mig ret vel i det nette Logie, naar jeg blot undtager det øde i de store Værelser der ene beboedes af mig.

¹ Eilertine Severine Collett, f. Bendeke.

² Peter Collett.

³ Elisabeth Christine Collett.

⁴ Peter Collett.

⁵ Christine Stillesen.

⁶ Lovise Arbo, f. Irgens.

⁷ Christian Frederik Arbo.

⁸ Madam Arbo fortalte rimeligvis enten om sin afdøde mand, Peter Wølner Arbo (1756-1829), eller om dennes mere berømte fætter, godsejer og tømmerhandler Peter Nicolaj Arbo (1768-1827), der havde været assessor Peter Colletts kompagnon. Sidstnævntes nevø og arving, Bernt Anker Collett, blev siden gift med Rørbyes søster, Emilie.

⁹ Det norske gods Borregård havde i årene 1796-1815 tilhørt den dansk-norske politiker Marcus Giøe Rosenkrantz (1762-1838) gennem ægteskabet med Maren Juel (1749-1815).

¹⁰ Gjellebekk-bruddene havde i 1700-tallet leveret marmor til flere danske bygningsværker, deriblandt Marmorkirken. Bruddet var stort set allerede lukket ned i Rørbyes barndom.

¹¹ Poul Steenstrup.

¹² Sandvika.

¹³ Bernt Anker Collett.

94
at besøge faderens Lære i det Noie, de fader nilds Lær
at ni de taten skuld gæmman for bagaffan fæder
og altantals min nald tillivobdelig med, at her fæder
idde at minst tillibbende Læste min fader nilds iudgør mig
til sig og sig fæder fælland fæder at fæder fæder sig at
fæder fæder fæder fæder sig at mig min og sig
ijer. Med Lise min offelder gæste Lise de fæder
an fæder vord og fæder fæder fæder fæder fæder
der Læder fæder sig iudde at ni fæder fæder. Offder
at alle Læder min fæder sig og fæder fæder der vord
til fæder fæder sig at sig fæder fæder min Læder,
og sig fæder fæder i det vord. Det her iudde fæder
an mig Lise vord, Ni de sig fæder fæder fæder fæder
min fæder. fæder fæder fæder fæder fæder, sig fæder at
altantals de sig fæder fæder fæder, at sig og at
sig fæder idde fæder til at sig fæder fæder fæder sig
fæder mig at fæder fæder fæder fæder fæder
og fæder. In vord fæder fæder fæder og fæder min
minst tillige min fæder fæder fæder til sig min
Guld fæder fæder sig fæder fæder fæder og tillige
fæder fæder de fæder fæder fæder fæder fæder. sig
fæder fæder til fæder og fæder fæder fæder fæder
fæder fæder fæder fæder fæder fæder min fæder
og min fæder fæder fæder fæder, min i fæder fæder
fæder, fæder fæder fæder, og at fæder fæder fæder
andere fæder fæder min fæder fæder. Offder fæder fæder
og sig fæder fæder fæder fæder fæder fæder fæder

bet mig mine indvortes og alle som jeg kunde gtonde
Lige betroffende, og efter den gamle Jernglad og i jorden
Lige og de gamle stotte Bais saa den anden Side, fordi
jeg ant. lig. jorden og ad forskellige Tullerum fader jeg
mi alle jorden funderne ved siden jeg og ved bane og jorden
mi fader som alt andet og endring dramma fader an
taget at gamle andet Bispand og nye blanda minnes.
Min var jeg dog besjottig at Haverd var blanda bader
og jeg varde mig fualder meget med at betragte
de gamle Bispand og alle de mange nye Kunne
saa Haverd og Haverd jeg betid mit ansigt an
Lust-Lutan, Hver-Lutan Løn-Larv Hlemus. Daler
og mange andre som jeg i de Bymid og alle Lunde fader
Lust. Marmorbrudt og Gyllabate Lunde efter Ansekte
nysen gamle stotte ind alle jeg og bader nye og Bispand
og at forvalde mig og for fader at de marmor
Haverd jeg for for fader skal stonge endring alle
mine fornindstade betydlig og alle mine fader de
Haverd Haverd. I Lunde bode maatte jeg alle mine
Lunde fra Bispand de fader Haverd alle Lunde Haverd
as Lunde mine at fader Haverd at Haverd Lunde,
og jeg blanda for for fader Lunde for mine Lunde;
Norge gullat saa en Haverd Haverd Haverd Lunde
mig jeg stotte Lunde faderfaldig bet Lunde jeg bode for
saa Haverd og Haverd Haverd fra Lunde Haverd
faderde mine faderde og fader og mine Lunde
og en andre Lunde, Manderd med meget fader man
de jeg alleve alle fader faderlig Haverd bet Lunde

